

ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ
ΘΕΜΑΤΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ (ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ)
ΚΕΦ.: Β. ΧΕΙΡΑΦΕΤΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΗ (1844-1880)
Γ. ΔΙΚΟΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ (1880-1909) [(1.-2.)]

Όνοματεπώνυμο μαθητή:.....

ΘΕΜΑ Α1

Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων όρων:

- α. Πραιτωριανοί
- β. Κράτος δικαίου
- γ. Ταξικά κόμματα

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ Α2

Να γράψετε στο τετράδιό σας τους αριθμούς της Στήλης Ι και δίπλα σε κάθε αριθμό ένα από τα γράμματα της Στήλης ΙΙ, ώστε να προκύπτει σωστή αντιστοίχιση. Στη Στήλη Ι περισσεύουν τρία ονόματα.

Στήλη Ι	Στήλη ΙΙ
1. Ναπαίοι	α. Πεδινοί
2. Χαρίλαος Τρικούπης	β. Εθνικόν Κομιτάτον
3. Εκλεκτικοί	γ. Ορεινοί
4. Δ. Γρίβας, Κ. Κανάρης	δ. Οπαδοί ρωσικού κόμματος
5. Επαμεινώνδας Δεληγιώργης	ε. Νέα γενιά
6. Θεόδωρος Δηλιγιάννης	
7. Αλέξανδρος Κουμουνδούρος	
8. Δημήτριος Βούλγαρης	

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ Β 1

Να παρουσιάσετε τους λόγους που οδήγησαν τη «νέα γενιά» των πολιτικών της μετεπαναστατικής Ελλάδας να διαφοροποιηθεί από τις αντιλήψεις που χαρακτήριζαν τους αρχηγούς των εθνικών κομμάτων.

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ Β 2

Ποιες ήταν οι βασικές διαφορές στις πολιτικές θέσεις του Θ. Δηλιγιάννη και του Χαρίλαου Τρικούπη;

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ Γ

Αφού μελετήσετε τα παρατιθέμενα άρθρα των συνταγμάτων του 1844 και του 1864 και αξιοποιήσετε τις ιστορικές σας γνώσεις, να εντοπίσετε τις ομοιότητες και τις διαφορές μεταξύ των δύο συνταγμάτων.

Μονάδες 25

Κείμενο Α: από το Σύνταγμα του 1844

Περί δημοσίου δικαίου των Ελλήνων

Άρθρον 10

Πας τις δύναται να δημοσιεύη προφορικώς τε, εγγράφως και δια του τύπου τους στοχασμούς του, τηρών τους νόμους του Κράτους. Ο τύπος είναι ελεύθερος και λογοκρισία δεν επιτρέπεται. Οι υπεύθυνοι συντάκται, εκδότηι και τυπογράφοι εφημερίδων δεν υποχρεούνται εις ουδεμίαν χρηματικήν προκαταβολήν λόγω εγγυήσεως. Οι εκδότηι εφημερίδων θέλουν είσθαι πολίται Έλληνες. Περί συντάξεως της Πολιτείας

Άρθρον 15

Η νομοθετική εξουσία ενεργείται συνάμα υπό του Βασιλέως, της Βουλής και της Γερουσίας.

Άρθρον 20

Η εκτελεστική εξουσία ανήκει εις τον Βασιλέα, ενεργείται δε δια των παρ' αυτού διοριζομένων υπευθύνων Υπουργών.

Άρθρον 21

Η δικαστική εξουσία ενεργείται δια των δικαστηρίων, αι δε δικαστικά αποφάσεις εκτελούνται εν ονόματι του Βασιλέως.

Κείμενο Β: από το Σύνταγμα του 1864

Άρθρον 10

Οι Έλληνες έχουν το δικαίωμα του συνέρχεσθαι ησύχως και αόπλως· μόνον εις τας δημοσίας συναθροίσεις δύναται να παρίσταται η Αστυνομία. Αι εν υπαίθρω συναθροίσεις δύνανται να απαγορευθώσιν, αν ως εκ τούτων επίκηται κίνδυνος εις την δημοσίαν ασφάλειαν.

Άρθρον 14

Έκαστος δύναται να δημοσιεύη προφορικώς, εγγράφως και δια του τύπου τους στοχασμούς του, τηρών τους νόμους του Κράτους. Ο τύπος είναι ελεύθερος. Η λογοκρισία ως και παν άλλο προληπτικόν μέτρον απαγορεύονται.

Άρθρον 21

Άπασαι αι εξουσίαι πηγάζουσιν εκ του Έθνους, ενεργούνται δε καθ' ον τρόπον ορίζει το Σύνταγμα.

Άρθρον 22

Η νομοθετική εξουσία ενεργείται υπό του Βασιλέως και της Βουλής.

Άρθρον 27

Η εκτελεστική εξουσία ανήκει εις τον Βασιλέα, ενεργείται δε δια των παρ' αυτού διοριζομένων υπευθύνων υπουργών.

Άρθρον 28

Η δικαστική εξουσία ενεργείται δια των δικαστηρίων, αι δε δικαστικά αποφάσεις εκτελούνται εν ονόματι του Βασιλέως.

Αλέξανδρος Σβώλος, Τα ελληνικά Συντάγματα 1822-1952, Αθήνα 1972,
σελ. 129-131 και 155.

ΘΕΜΑ Δ

Αφού μελετήσετε το παρακάτω παράθεμα και την εικόνα και αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις να εκθέσετε πώς διαμορφώθηκε η διαδικασία επιλογής των υποψηφίων βουλευτών και το εκλογικό σύστημα στην Ελλάδα κατά το τελευταίο τέταρτο του 19^{ου} αιώνα.

Μονάδες 25

Σε κάθε εκλογικό τμήμα υπήρχαν τόσες κάλπες όσοι οι υποψήφιοι στην περιφέρεια. Η κάθε κάλπη, φτιαγμένη από λευκοσίδηρο, χωριζόταν εσωτερικά σε δυο μέρη που αντιστοιχούσαν εξωτερικά σε δυο χρώματα, μαύρο και άσπρο. Το δεξιό μέρος και στην εμπρόσθια πλευρά του είχε τη λέξη "Ναι" με κεφαλαία, ήταν άσπρο, το αριστερό, που είχε τη λέξη "Όχι" επίσης με κεφαλαία, ήταν μαύρο. Στο πάνω μέρος κάθε κάλπης ήταν τοποθετημένος σωλήνας σε γωνία 25 μοιρών, που είχε μήκος 27 και διάμετρο 12 εκατοστά. Ο

ψηφοφόρος έπρεπε να περάσει από όλες τις κάλπες και να πάρει από τον υπάλληλο, που στεκόταν μπροστά από την καθεμιά και έπρεπε να φωνάζει ποιου υποψήφιου ήταν η κάλπη, μια μικρή μολυβένια μπάλα, το σφαιρίδιο. Μόλις το έπαιρνε σήκωνε το χέρι, κρατώντας το ανάμεσα στο μεγάλο δάκτυλο και το δείκτη για να δείξει ότι ήταν ένα και μόνο, και κατόπιν έβαζε το χέρι του μέσα στο σωλήνα και το έριχνε στο χώρισμα που αντιστοιχούσε στο "Ναι" ή στο «Όχι».

Γρηγόριος Ααφνής: *ΙΕΕ, ΙΓ', σ. 241.*

Σύνολο:...../100

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ! ☺